

Skal dansk landbrug frygte kineserne

Professor, dr. polit. Niels Kærgård
Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi,
Københavns Universitet, nik@life.ku.dk

Skal vi frygte eller håbe på dem?

Hvad betydning får Kina?

Hvad betydning får BRIK-landene

Som konkurrenter

Som markeder

Nationalindkomst i mia. USD 2008-2012

USA	14.991
Kina	7.318
Japan	5.867
Tyskland	3.600
Frankrig	2.773
UK	2.445
Brasilien	2.476
Indien	1.872
Rusland	1.857

Befolkningstal millioner

USA	307
Kina	1.336
Japan	127
Brasilien	194
Indien	1.186
Rusland	141
EU	501
Indonesien	234
Pakistan	190
Bangladesh	170
Nigeria	161
Tyskland	82
Tyrkiet	71

Nationalindkomst per capita USD ppp

USA	48.820
Sverige	42.210
Danmark	41.920
Tyskland	40.190
UK	35.950
Italien	32.420
Rumænien	15.780
Japan	34.670
Rusland	21.210
Kina	8.390

Kinas økonomi

Kina buldrer frem, men det har andre gjort før:

USSR omkring 1960
Samuelson 1967: Mellem 1977 og 1995

Japan omkring 1990

Forskellen USSR, Japan og Kina:
Befolkningstallet

De rige lande og Kina:

Cykelløb og konvergens

Velstand og arbejdstid

Velstand og arbejdskraftens bevægelighed

Velstand og miljø

De tre store aktuelt: USA

Svagheder:

Offentlige finanser

Betalingsbalancen

Politisk splittelse

Styrker:

Keynes virker

Aldersfordeling og indvandring

Intern bevægelighed af arbejdskraft

Verdens førende forskningsinstitutioner

Dollar er den internationale valuta

USA og de økonomiske ideer

Nobelpriser i økonomi:

USA	46
UK	7
Norge	3
Canada	3
Sverige	2
Frankrig	2
Israel	2
Andre	7

De tre store aktuelt: EU

Svagheder:

Meget uens økonomier
 Forskellig sprog, religion og kultur
 Manglende indbyrdes solidaritet
 Svage centrale institutioner
 Manglende bevægelighed af arbejdskraft
 Manglende integration af indvandrere
 Aldrende befolkning

Styrker:

Etablerede, stærke nationale institutioner
 Veletableret forsknings- og uddannelsessystem
 Sammen med USA verdens rigeste lande
 Nogen af verdens stærkeste økonomier – specielt Tyskland
 Nogen af verdens mest solide demokratier
 Stor intern lighed i landene

De tre store aktuelt: Kina

Svagheder:

Miljøproblemer
Ulighed
Stor forskel på land og by
Smalt teknisk-naturvidenskabeligt forskningsmiljø
Styret på langt sigt?

Styrker:

Billig arbejdskraft
Rigelig arbejdskraftreserver på landet
Stærk satsning på teknologi og naturvidenskab
Stærk og handlekraftigt styre

De internationale fødevaremarkederne: Efterspørgsel

**Nødvendighedsgode – lave pris- og
indkomstelastiteter**

Vegetarisk kost – lyst kød – mørkt kød

Befolkningsvækst

Bioenergi

De internationale fødevaremarkederne: Udbud

Stærkt stigende produktivitet i landbruget

Produktionen har været holdt nede med f.eks. kvoter og braklægning

Tekniske gennembrud – GMO?

Klimaændringer både direkte og via regulering

De internationale fødevaremarkederne: Ligevægt

Malthus (1798)

Thorkil Kristensen: The Food problem of developing countries (1968)

Svært/umuligt at sige

Hvilke effekt vil landene få på fødevaremarkedet?

Kina mest på efterspørgselssiden

De andre BRIK-lande

Indien nok som Kina

Brasilien, Rusland og Østeuropa som producenter

Konklusion

Det er svært at spå om fremtiden

Men landbruget vil først og fremmest få et marked i Kina

Hvor meget det vil komme til at betyde er svært at sige

Kina vil ikke blive ved med at vokse med 10%, men der er mange kinesere